

Intervju

Eva Čuk, Nina Pecorari in Matej Gruden Šahistki iz 5. razreda tržaškega znanstvenega liceja Franceta Prešerna in njun šahovski trener o šolskem državnem tekmovanju ter o šahu kot ekipnem športu

»Složne ekipe dosegajo boljše rezultate«

TRST Ali bi nam verjeli, če bi vam rekli, da lahko šah igrate tudi v ekipi? Da, prav ste prebrali: šah ni le individualni, ampak tudi ekipni šport! Pravkar se je s šolskega državnega tekmovanja v Montesilvanu vrnila ženska šahovska ekipa tržaškega liceja Franceta Prešerna. Tekmovanja se je udeležila že drugo leto zapored. Mlade šahistke Giulia Calabrese, Julija Cante, Martina Cavotta, Eva Čuk in Nina Pecorari so skupaj s trenerjem Matejem Grudnom tudi letos dosegle zelo dober rezultat.

Pogovorili smo se s šahistka-ma Evo Čuk in Nino Pecorari, dijakinjama 5. razreda znanstvenega liceja, ter šahovskim trenerjem in študentom na tržaški univerzi Matejem Grudnom.

Kako je organizirano državno šahovsko tekmovanje? Kako ste se pripravljali nanj?

Matej: Državno šahovsko šolsko prvenstvo sestavljajo tri faze: pokrajinska in deželna faza ter državni finale. Vsaka dijaška ekipa zastopa svojo šolo. Obstajajo mešane in ženske ekipe. Nastop na državni ravni je možen z uspešno uvrstitvijo na pokrajinsko in nato deželno raven, kar tekmovanju daje dodatno težo in pomen. Na preizkušnjo smo se pripravljali predvsem na šolskem šahovskem krožku, ki je potekal enkrat tedensko po pouku.

Kako in zakaj si začela igrati šah?

Nina: Šah sem začela igrati že kot otrok. Osnov igre me je naučil oče in pogosto sva igrala skupaj. Takrat se mi je igra zdela dolgačasna, zato sem prenehala igrati, pred približno letom dni pa me je prijateljica Martina povabila, naj se pridružim šahovskemu krožku. Sprva nisem bila prepričana, potem pa sem odkrila čar te igre – od takrat se s šahom amatersko ukvarjam skoraj vsak dan.

Kako se »ekipni šah« razlikuje od »individualnega«?

Matej: Šah je v osnovi individualni šport, ekipna tekmovanja pa so nekaj posebnega. Tudi v tem primeru še vedno velja, da vsak član odigra svojo partijo, vendar se rezultati posameznikov seštevajo. Na italijanskih šolskih tekmovanjih tekmujejo ekipe s štirimi igralci oz. igralkami. Na koncu dvoboja se seštejejo rezultati posameznih članov. Ekipa, ki je osvojila največ točk, zmaga v dvoboju, možen pa je tudi izenačen rezultat. Vsak posameznik lahko na takih turnirjih začuti odgovornost do ekipe. To lahko povzroča naraščanje napetosti, a hkrati povečuje motivacijo in zagnanost.

Kaj je lepše: igranje šaha v ekipi ali individualno?

Eva: Raje igram v ekipi. Čeprav na ekipnih turnirjih igra vsaka

Šahovska ekipa Martina Cavotta (z leve), Nina Pecorari, Eva Čuk, Matej Gruden, Giulia Calabrese in Julija Cante

zase, imamo v neposredni bližini tudi druge članice in čutili, da je vsaka partija odločilna za celotno ekipo, kar nas še posebej spodbuja. Obenem lahko tudi spremljamo, kako se vsaka izmed nas odziva na tekmo, in potem vse skupaj proslavljamozmago.

Znanje in izurjenost posameznika ali ekipni duh – kaj je pomembnejše?

Matej: Brez »individualnega« znanja v šahu enostavno ne gre, to je temelj, vendar v ekipnih dvobojih se pogosto zgodi, da ekipam s približno enako močnimi posamezniki uspe prevesti tehtnico v svojo korist zaradi boljše komunikacije, povezanosti in vzajemne podpore. Složne ekipe, v katerih igralci ohranijo pozitivno vzdušje in spodbujajo drug drugega, pogosto dosegaajo boljše rezultate kot tiste, kjer vsak igra le zase.

Ali sta povezanost skupine in vzajemna podpora pomembni? Kako spodbujate druga drugo?

Eva: Zelo. Meni je ekipa še pomembnejša komponenta kot igra sama, saj se imam s so-

igralkami in trenerjem zelo lepo. Dobro smo se ujeli že od prvega treninga in smo izredno povezana ekipa. Pred tekmo vedno izvedemo neke rituale, mednje spadata tudi petje pesmi in izražanje motivacijskih misli, brez katerih ne moremo igrati in zmagati. In čeprav se med tekmo ne smemo pogovarjati, lahko na obrazih prijateljic razberemo marsikaj – od prikritih nasmeškov in po tiho izgovorjenega »pridna!«, ko zmagamo, do tihe žalosti, ko nas kdo prema-

ga. Na koncu vedno skupaj analiziramo tekmo in se poglabimo v napake.

Kaj bi sporočila tistim, ki razmišljajo o tem, da bi začeli igrati šah?

Eva: Igrajte! Sprva nisem bila povsem prepričana, igrala sem bolj za šalo kot zares, polagoma pa je postal šah del moje rutine, prava strast. Pri tem gotovo pomaga to, da imam trenerja in igram redno. Najvažnejše pa je, da je ekipa složna. Konec koncev šah ni samo tekmovanje, ampak tudi rekreacija – pomembno je, da se pri tem zabavamo.

Kako lahko šole ali zveze vplivajo na vključenost deklet v šah in njihovo zanimanje zanj?

Matej: Najprej bi morali zagotoviti prijazno in zdravo šahovsko okolje. V šahovskem svetu se morajo bolj izpostaviti mentorice in nasploh ženske, ki so dobre šahistke in bi lahko bile vzornice dekletom. Ključno vlogo imajo tudi lokalni šahisti, saj so prav oni prvi stik med začetniki in šahom samim. Njihove spodbudne besede lahko odločilno vplivajo na to, ali bodo dekleta vztrajala na tej poti.

Instagram

@direkt_pd
#bodidirekten

paolosorrentino: Hm ... nameraval sem ponovno snemati serijo o papežu ... Ma zdej bo treba ponovno snemati film o Napoliju!

cristiano: Če češ, poleg dobrih nogometnih veščin imam tudi veliko recitatorskih. Siuuu!

antonio._conte: Glej, @cristiano, mi te lahko tudi sprejmemo u škvadro, ma morš jmt kacimo!

giuseppe._conte: Tle v Gazi je klanje, vaša največja skrb pa je nogomet ...

ilaria._salis: Isti priimek in različen pogled. Zanimivo!

silvia._salis: Končno je v Genovi zapihal veter sprememb!

robert_von_platz: V Trstu pa je bora vedno una.

štefan._čok: Burja, Roberto, burja!

Bodimo zmeraj direktni!

Sodelavke in sodelavci mladinske strani @Direkt: Svetlana Breclj, Julija Cante, Martina Cavotta, Nika Maria Costantin, Marco D'Errico, Malina Dolhar, Lapo Farolfi, Emil Favento, Mila Gergolet, Tadeja Gergolet, Sara Hlabian, Elisabetta Lovero, Francesco Petaccia, Veronica Piredda in Damir Terčon. Pridruži se nam! Z nami stopi v stik prek Instagrama na direkt_pd. Beri nas vsak petek.

Prva znana šahistka je živela pred 700 leti

TRST Šah je od svojega nastanka do današnjih dni ena izmed najbolj znanih in priljubljenih družabnih iger na svetu, vendar je bil veliko časa namenjen le moškim. Prvo šahistko, sicilijansko baronico Macaldo di Scaletta, omenjajo dokumenti iz 13. stoletja. Prvo svetovno šahovsko prvenstvo za ženske je potekalo leta 1927, prva svetovna šahovska prvakinja v zgodovini pa je bila Čehinja Vera Menčík. Leta 1950 je bila Ljudmila Rudenko okronana za prvo mednarodno šahovsko mojstrico. Pomemben mejnik je tudi leto 1957, ko je potekala prva ženska šahovska olimpijada, na kateri se je na najvišjo stopničko povzpela sovjetska ekipa.